

Host 2. září 2014 v 11:00

Básník a konstruktér? Oba musí mít fantazii

Dostal cédéčko norské písničkářky a tak moc se mu líbilo, že se naučil norský. Sám a za jeden rok. Teď je z něj překladatel jednoho z nejvýznamnějších norských básníků. Petr Uhlíř, básník, spisovatel, překladatel, fotograf, ale taky konstruktér a projektant byl hostem Tamary Peckové.

„Začal jsem psát v jako všichni lidé v první třídě obecné školy, ale co se týká tvůrčího psaní, tam nejde udělat hranici, čáru, kdy jsem začal psát. Mně se literatura líbila, četl jsem hodně. Básníkům jsem záviděl jejich tvůrčí invenci a schopnost posouvat jejich obraz k lidem,“ vyznává se k lásce k literatuře Petr Uhlíř.

Překladatel Petr Uhlíř s moderátorkou Tamarou Peckovou

Foto: [Milan Kopecký](#)

Ty píšeš básně? Reakce jsou různé

Podle Petra Uhlíře je při tvorbě a psaní dát svůj výtvar někomu přečíst. „Bylo mi 38, když jsem se přátelům odvážil říct: přečti si to. To se člověk vystavuje různým reakcím. K básníkům se svět staví různě. Buď: ty píšeš básně? U někoho je to obdiv, u někoho sarkasmus. A je to chvíle docela zlomová,“ vzpomíná na své první tvůrčí pokusy rodák z Křižanova.

Petr Uhlíř píše hodně přírodní lyriku a právě z této oblasti byla i první věc, kterou dal všanc. „Už si nevzpomenu. Tuším, že to bylo něco podzimního. Byly v tom varhany strnišť nebo něco takového,“ směje se Petr Uhlíř.

I básník a konstruktér musí mít představivost. Tyhle profese jsou si hodně podobné

Petr Uhlíř pracuje jako projektant a konstruktér oceláren, válcoven, těžkých strojů pro zpracování oceli. „Na první pohled tyhle profese, básník a konstruktér, nejdou dohromady. Ale obě jsou to profese tvůrčí. I básník i konstruktér musí vidět to, co ještě nikdo neviděl. Musí si představit buď funkci stroje, nebo mechanismu a musí být schopen definovat to do nějaké podoby dokumentace a básník spojuje věci nespojitelné, často nesmyslné do logické řady a pak ji někomu nese. Ale možná je to jenom moje teorie,“ přiznává básník a konstruktér Petr Uhlíř.

Protože neumí malovat, což ho celý život mrzí, začal jako malý kluk fotografovat. „Fotím dlouhé roky na různá témata. Pak jsem k tomu začal spontánně přidávat svoje slůvka. Ten první šťastný verš, jak mu říkám, přichází většinou ve tři hodiny nebo o půl čtvrté ráno. Musím to napsat. Pak hledám obraz fotografie, která by se hodila k mým veršům,“ říká Petr Uhlíř a dodává, že někdy chodí v přírodě a hledá to správné zákoutí.

Náhody neexistují, ale náhodou jsem dostal cédéčko norských básní

Petr Uhlíř překládá z norštiny. Tu poprvé slyšel na cédéčku norské písničkářky Sinikki Langeland, které dostal jako dárek. Prý ho tak zaujalo, že se o norštinu začal zajímat. Začal se učit, sehnal písňové texty z onoho cédéčka a zjistil, že to jsou básně norského autora Hanse Børliho.

Børli? To je muž se sekyrou a lyrou

„Sehnal jsem překlady Børliho v angličtině, ale angličtina není dobrý jazyk pro básně, mně se ty

překlady nelíbily a měl jsem pocit, že v té norštině chtěl básník říci něco jiného. Proto jsem se rozhodl zkusit Børliho překládat.“

Podle Petra Uhlíře básně překládat nelze, báseň se musí přetvořit. „Musíte zachovat její zvukomalbu, která v tom jazyce existuje. Nesete krásný křehký náklad přes hory, které jsou plné nebezpečí, kde to klouže a vy to nesmíte rozbít a vy to musíte přenést za hradbu těch jazyků, aby si to bylo co nejpodobnější a co nejbliž tomu originálu.“

Hans Børli je jeden z nejvýznamnějších básníků v Norsku. Sami Norové mu říkají muž se sekerou a lyrou. Jeho dílo je tam ceněné a často vydávané. Celý život žil a pracoval jako dřevorubec na jednom místě v jihovýchodním Norsku. Petr Uhlíř je jediný překladatel jeho děl do češtiny.

Autor: [Tamara Pecková](#)

Nové články v rubrice

Proč jste nevyhráli? To je podle Martina Procházky nejtupější novinářská otázka

Jedno P z legendární dvojice P+P Martin Procházka vyměnil brusle za kravatu a oblek. Čtyřnásobný mistr světa, zlatý olympionik z Nagana se pohybuje už jen mezi střídačkou a kabinou národního týmu. „Starám se o servis...“

Muškař musí u vody přemýšlet, jinak nic nechytí

Svátek muškařů, vláčkařů a všech, co rádi chodí do přírody k řekám, se blíží. Už 16.dubna začíná pstruhová sezona. Muškaření je královská disciplína rybaření. „Staří Angličani chodili muškařit v kravatách a ve smokingu....“

Moderátoři jihlavského gymnázia budou na jevišti tahat velkou řepu

Ivana Fexová z jihlavského gymnázia se svými kolegy a studenty pořádá první školní akademii. „Takhle velká akce je opravdu první, začíná ve 13 hodin a skončí snad o půl desáté večer, a taky je vůbec první s charitativním...“